

ઘોરણુ : 9

વિજ્ઞાન

પાઠ : 7

સજ્જવોમાં વિવિધતા

સ્વાધ્યાય સોલ્યુશન

1. સજીવોનું વર્ગીકરણ કરવાથી શોફાયદો થાય છે ?

- સજીવોના વર્ગીકરણના ફાયદા :
- સામાન્ય લક્ષણો આધારિત સજીવોની ચોક્કસ કક્ષાઓ, સમૂહોનકી થઈ શકે છે.
- વૈજ્ઞાનિક સંશોધનનો અભ્યાસ સરળ થઈ શકે છે.
- વિવિધ જીવના સજીવોના આંતરસંબંધો નક્કી થઈ શકે છે અને મનુષ્ય માટે તેમની ઉપયોગિતાની સમજ પ્રાપ્ત થઈ શકે છે.

➤ આર્થિક હેતુ માટે સંકરણ અને જનીન ઇજનેરી વિદ્યામાં સજીવોનો
ઉપયોગ કરી શકાય છે.

2. વગીકરણમાં પદાનુક્રમ કે કક્ષા નક્કી કરવા માટે બે લક્ષણો માંથી તમે કયા લક્ષણની પસંદગી કરશો ?

➤ વગીકરણમાં પદાનુક્રમ કે કક્ષા નક્કી કરવા માટે બે લક્ષણોમાંથી એવા લક્ષણની પસંદગી કરવામાં આવે છે કે જે સજીવના બીજા કોઈ પણ સંરચનાત્મક તથા ડિયાત્મક લક્ષણથી સ્વતંત્ર હોય અને તેની અગાઉના સ્તરના લક્ષણ પર નિર્ભર હોય.

3. સજીવોની પાંચ સૂચિ વગ્દીકરણ પદ્ધતિમાં વગ્દીકરણ કરવાના આધારો સમજાવો.

- સજીવોની પાંચ સૂચિ વગ્દીકરણ પદ્ધતિમાં વગ્દીકરણ કરવાના આધારો :
કોષીય સંરચના, શરીર આયોજન, પોષણ સ્તોત અને પોષણ મેળવવાની પદ્ધતિ.

4. વનસ્પતિ સૃષ્ટિમાં મુખ્ય વિભાગ ક્યા છે ? આ વર્ગીકરણનો મુખ્ય આધાર શું છે ?

વનસ્પતિસૃષ્ટિમાં મુખ્ય વિભાગ	વર્ગીકરણનો મુખ્ય આધાર
<ol style="list-style-type: none">સુકાયક (થેલોફાયટા)દ્વિઅંગીત્રિઅંગીઅનાવૃત બીજધારીઆવૃત બીજધારીદ્વિદળીએકદળી	<p>અવિભેદિત વનસ્પતિદેહ વાહક પેશીની ગેરહાજરી બીજ ઉત્પાદન ન કરે બીજ નરન, ફળ આવરણ વગર બીજ ફળમાં ઢંકાયેલા બીજમાં બીજપત્રની સંખ્યા 2 બીજમાં બીજપત્રની સંખ્યા 1</p>

5. પ્રાણી વગ્નિકરણ માટેના માપદંડો વનસ્પતિ વગ્નિકરણ માટેના માપદંડોથી કેવી રીતે જુદાં પડે છે ?

- વનસ્પતિ વગ્નિકરણ માટેના માપદંડો :
મોટા ભાગે અચલિત, કોષદીવાલની
હજરી, ઓરાક બનાવવાની ક્ષમતા અનુસાર દેહનો વિકાસ આ
માપદંડોના આધારે વનસ્પતિસમૂહ અલગ પડે છે.

- ત્યારબાદ વનસ્પતિદેહના મુખ્ય ભાગોનું વિભેદન, વાહક પેશી, બીજી ધારણાક્ષમતા અને બીજી ખુલ્લા કે ઢંકાયેલા આ માપદંડના આધારે વનસ્પતિ વર્ગીકરણ કરવામાં આવે છે.
- પ્રાણી વર્ગીકરણ માટેના માપદંડો :
ચલિત, કોષદીવાલનો અભાવ,
ઘોરાકગૃહણ અનુરૂપ પ્રાણીદેહનો વિકાસ વગેરે માપદંડોના આધારે પ્રાણીસમૂહ અલગ પડે છે.

- ત્યારબાદ પેશી, કોષીય સ્તરો, દેહકોષ, મેરુંડ, કરોડસ્તંભ,
બાહ્ય કંકાલ, ઉપાંગો વગેરે માપદંડોના આધારે પ્રાણી
વર્ગીકરણ કરવામાં આવે છે.
- આમ, પ્રાણી વર્ગીકરણ માટેના માપદંડો વનસ્પતિ વર્ગીકરણ
માટેના માપદંડોથી જુદા પડે છે.

6. પૃષ્ઠવંશી પ્રાણીઓને વિલિન વર્ગોમાં વહેંચવા માટેની મુખ્ય બાબતો કે મુદ્દાઓની વ્યાખ્યા આપો.

► પૃષ્ઠવંશી પ્રાણીઓને વિલિન વર્ગોમાં વહેંચવા માટેની મુખ્ય બાબતો કે મુદ્દાઓ નીચે મુજબ છે :

બાહ્યકંકાલ

✓ મત્સ્ય

: ભીંગડા

✓ સરીસૂપ

: ભીંગડા

✓ સસ્તન

: વાળ

ઉલયજીવી
વિહા

: ગેરહાજર

: પીંછા

□ શસન

✓ મત્સ્ય : અલર

✓ ઉભયજીવી : ત્વચા, ફેક્સાં

✓ સરીસૂપ : ફેક્સાં

✓ વિહાગ : ફેક્સાં

✓ સસ્તન : ફેક્સાં

□ પ્રચલન

✓ મત્સ્ય : પૂછડી અને મીનપક્ષ

✓ ઉલચજુવી : ચાર ઉપાંગો

✓ સરીસૂપ : સરકીને

✓ વિહંગ : પાંખ વડે ઉડે

✓ સસ્તન : બે પગ અથવા ચારેય ઉપાંગો

□ હદય

✓ મત્સ્ય : દ્વિખંડી

✓ ઉભયજીવી : ત્રિખંડી

✓ સરીસૂપ : ચતુખંડી

✓ વિહંગ : ચતુખંડી

✓ સર્સ્તાન : ચતુખંડી

□ બાળપેઢીનું નિર્માણ

✓ મત્સ્ય : હંડાં મૂકે

✓ ઉલઘજીવી : હંડાં મૂકે

✓ સરીસૂપ : હંડાં મૂકે

✓ વિહંગ : હંડાં મૂકે

✓ સસ્તન : મોટા ભાગે જીવતાં બચ્ચાંને જન્મ

□ શરીર તાપમાન

✓ મત્સ્ય : અસમતાપી

✓ ઉભયજીવી : અસમતાપી

✓ સરીસૂપ : અસમતાપી

✓ વિહંગ : સમતાપી

✓ સસ્તન : સમતાપી

SUBSCRIBE

COMMENT

SHARE